

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS, DRETS HUMANS I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1094-2011

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2022

Núm. 76

**Presidència
del Sr. Miquel Ensenyat i Riutort**

Sessió celebrada dia 3 de març de 2022

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 273/22**, presentada pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a impuls de la mediació familiar. [1204](#)
- 2) **RGE núm. 2084/22**, presentada pels Grups Parlamentaris Socialista, Unidas Podemos i MÉS per Mallorca, relativa al 8 de març, en favor dels drets humans de les dones i nines afganeses. [1207](#)
-

EL SR. PRESIDENT:

Bona tarda, diputats i diputades, començam la sessió de la Comissió d'Assumptes Socials, Drets Humans i Esports. Correspon, en primer lloc, demanar si es produeixen substitucions.

LA SRA. CANO I JUAN:

Sí, president, Sílvia Cano substitueix Bea Gamundí.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, passam a la deliberació de l'ordre del dia relatiu al debat i la votació de les proposicions no de llei RGE núm. 273/22 i 2084/22.

1) Proposició no de llei RGE núm. 273/22, presentada pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a impuls de la mediació familiar.

Començam amb el debat de la Proposició no de llei RGE núm. 273/22, presentada pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a impuls de la mediació familiar.

Per a la seva defensa i per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes té la paraula la Sra. Pons, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, president, senyores i senyors diputats. Així és, avui duim a aquesta comissió un tema que consideram que és cabdal, que és el tema de la mediació familiar, un servei que existeix, però que creiem que necessita millorar. Amb la millor de les intencions, vaig a contar-los una mica quina és la situació i també quina és la proposta que fa aquest Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes.

La família -com saben- constitueix el nucli fonamental de desenvolupament de les persones, però, com que res no és perfecte -com saben també-, de vegades la família també és font de conflictes que, si no hi ha mediació, tenen difícil manera d'arreglar-se, problemàtiques, conflictes diversos. La mediació familiar sorgeix, així, com el procediment no-jurisdiccional de caràcter voluntari i confidencial que s'adreça a facilitar la comunicació entre els membres d'una mateixa família per tal que gestionin per ells mateixos una solució dels conflictes que els afecten, amb l'assistència d'una persona mediatadora, un professional o una professional que actua d'una manera imparcial i neutral.

La mediació, com a mètode de gestió de conflictes pretén evitar l'obertura de processos judicials de caràcter contenciosos, posar fi als que ja hagin començat o reduir-ne l'abast, ja que solen ser procediments llargs i costosos, tant emocionalment, part fonamental, com econòmicament, part important.

A Espanya, si volem impulsar la figura de la mediació i dotar-la del protagonisme que ara no té, hauríem de reformar prèviament la Llei d'enjudiciament civil, en qualsevol cas vegem què passa aquí a la nostra comunitat autònoma. La

mediació familiar a les Illes està reconeguda mitjançant la Llei 14/2010, de 9 de desembre, de mediació familiar, com a un dret subjectiu públic gratuït i a l'abast de totes les persones que hi resideixen i són les administracions públiques les encarregades de garantir-ho, mitjançant la xarxa pública de serveis de mediació, sense perjudici de les iniciatives privades que en aquest àmbit puguin sorgir.

El Servei de Mediació Familiar de les Illes és qui ha de promoure, administrar i facilitar l'accés dels ciutadans a la mediació familiar, però la realitat és que aquest Servei de mediació familiar, i aquest és el motiu d'aquesta proposició no de llei, no ofereix un servei de mediació de qualitat a la ciutadania a causa de la manca de recursos econòmics que pateix i que, com a conseqüència, menysprea la tasca dels mediadors; és a dir que creiem que hi ha dobles perjudicats: per una banda, les famílies que han d'arreglar la seva situació, els seus conflictes i, per l'altra, el reconeixement dels mediadors i mediatadores que moltes vegades es troben a la cua del que es cobra a altres llocs d'Espanya.

Posaré un exemple, els mediadors del servei que depèn de la Conselleria d' Afers Socials i Esports cobren el mateix des de l'any 2015, en què va passar de 30 a 35 euros per sessió, que sol durar una hora, uns honoraris molt inferiors als que es cobren en la mediació privada, els quals oscil·len entre els 100 i els 120 euros. És només un exemple, a l'exposició de motius en tenen d'altres, però pas ja a contar-los quina és la proposta en aquesta proposició no de llei.

Primer, instam el Govern de les Illes Balears a promocionar i impulsar la figura de la mediació familiar com a eina ràpida i eficaç en la resolució de conflictes familiars.

Segon, el Parlament insta el Govern de l'Estat a realitzar els canvis normatius que siguin necessaris per implementar un servei de mediació obligatori, previ a l'inici dels tràmits judicials en assumptes de família.

Tercer, el Parlament de les Illes insta el Govern a dignificar i reconèixer la professionalitat dels mediadors que participen en el Servei de Mediació Familiar. Això de quina manera es pot dignificar? Idò, mitjançant l'equiparació dels seus honoraris amb els de la resta de mediadors estatals.

El punt 4, president i senyores i senyors diputats, si s'hi troben d'acord, el retirariem perquè entenem que és una reiteració dels punts 1, 2 i 3 i que, a més a més, la paraula "subvencionar" no s'ajusta a un servei públic. Així és que ho hem meditat i creiem que és millor retirar aquest punt 4.

Esperam el suport de tots de tots els membres de la comissió. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Pons. Per part del Grup Parlamentari Socialista i MÉS per Mallorca s'han presentat les esmenes RGE núm. 2275, 2276 i 2277/22. Per a la seva defensa intervé, per part del Grup Socialista, la Sra. Fernández, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. FERNÁNDEZ I PRIETO:

Moltes gràcies, Sr. President, bona tarda, diputats i diputades. En línies generals, el Grup Socialista, com ja hem comentat abans a la Sra. Pons, estam totalment d'acord amb l'esperit d'aquesta PNL. Creiem que el servei de mediació és molt important i és molt positiu per a les famílies que el fan servir, però hem presentat una sèrie d'esmenes que volem afegir al seu text perquè pensam que l'enriqueixen i que sumen, són esmenes que van totalment en el mateix sentit que el text original, però que aporten alguns petits matisos.

La primera introdueix, com deia, un matís que parla de "continuar", perquè ja hi ha una promoció, hi ha un impuls per part de la conselleria del tema de la mediació familiar, si bé és ver que sempre es pot augmentar, com diu la Sra. Pons.

La segona és un tema prou important i és un tema més jurídic, perquè és ver que és important promocionar la mediació, però hi ha casos en què no es pot fer obligatori perquè parlam de problemes com la violència de gènere o casos de mediació familiar en què podríem ficar-nos dins d'un procés judicial, i no pertocaria. Així que nosaltres el que volem és afegir, al final del segon punt, "dels tràmits judicials en assumptes de família, sempre que sigui viable i sense delictes". Al que ens referim bàsicament és a això, que hi ha casos en els quals no es pot establir una mediació jurídica perquè hi ha problemes molt greus enmig, com el tema de la violència de gènere, o podrien ser també temes d'abusos sexuals dins la família.

I al tercer punt volem afegir també "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a dignificar i reconèixer la professionalitat dels mediadors que participen en el Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears, mitjançant l'equiparació progressiva dels seus honoraris amb els de la resta de mediadors estatals". Estam totalment d'acord amb la Sra. Pons, que pensam que el que cobren s'ha d'equiparar amb les altres comunitats autònomes, però pensam que això s'ha de fer d'una forma progressiva.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Fernández. Torn ara de fixació de posicions, per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Marí, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. MARÍ I MARÍ:

Gràcies, Sr. President, bona tarda, diputats i diputades. Des del Grup Popular, com no pot ser d'una altra manera, donarem suport a la proposició que avui presenta El Pi.

Compartim la necessitat que el Govern de les Illes Balears promoció i impulsi també la figura de la mediació familiar com a una eina de resolució de conflictes.

També compartim el tercer punt de reconèixer la professionalitat dels mediadors i equiparar els seus honoraris

als de la resta de l'Estat, i consideram que és fonamental la tasca que desenvolupen aquests professionals.

Ara bé, al segon punt, on proposen canvis normatius per implementar un servei de mediació obligatori, pot ser un poc discutible; instar, per exemple, l'obligatorietat de la mediació familiar, com a pas previ a la via judicial, quan la naturalesa de la mediació, una de les característiques fonamentals perquè es pugui anomenar mediació és la voluntarietat, no sembla lògic. Per això, fer la mediació obligatòria abans de la via judicial sembla contradictori. Igual podríem modificar aquest punt i dir o establir l'obligatorietat d'una sessió informativa, prèvia a la via judicial, perquè les parts coneixin els beneficis d'aquesta mediació; és a dir que al que s'obligui les parts sigui a intentar-ho, fins i tot podríem parlar d'una sessió exploratòria, és a dir, una sessió que no es mediadora pròpiament, però on les parts poguessin començar a parlar de l'ajuda amb el mediador. El que podria ser obligatori seria un intent de mediació, però no pròpiament la mediació, no el procés de mediació.

Per tant, votarem a favor del primer i del tercer punts i quedam a disposició del grup proposant per transaccionar el segon punt.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Marí. Per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos, la Sra. Mayor, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. MAYOR I ABAD:

Moltes gràcies, Sr. President, bona tarda a tothom. Vagi per endavant el nostre vot favorable a aquesta proposició no de llei perquè, a més, trobem que és bona i indispensable.

Nosaltres, des d'Unides Podem, el primer que volem posar i dir aquí en el Parlament és, bé, posar en valor la tasca fonamental que fan els professionals del Servei de Mediació i famílies, i l'important que és a la mediació tant per a les famílies, però sobretot per als infants, que, en definitiva, els ajuda en tot un procés complex i els ajuda a estar acompanyats i, bé, i amb tots els recursos dels professionals que necessiten.

Nosaltres votarem a favor del primer punt i del segon i del tercer punt. Si s'accepten les esmenes proposades pel Grup Socialista i MÉS per Mallorca, doncs, també votarem a favor.

Troblem que els punts que aquí demanen són importants, nosaltres també pensem que s'hauria d'equiparar el sou i el salari d'aquests professionals a la mitjana estatal, entenc que hauria de ser ja a tots així, però si no ho és, efectivament, s'ha de fer. Tot i que ho he mirat i, bé, tampoc no se'n gaire lluny, però tot i així sí que és veritat que és un poc inferior, hi ha comunitats que són cinquanta euros més o menys, la mitjana són uns cinquanta euros, i aquí vostès diuen que més o menys són 30, 35. Tot i així, hi estam totalment a favor.

Igual que també reivindicuem que la figura de mediació familiar ha de ser una eina ràpida i eficaç en la resolució dels conflictes familiars. Per tant, votarem a favor.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos el Sr. Gómez, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, president. Sobre aquesta proposició no de llei que se'n presenta aquí, referent als punts 1, 2 i 3 estariem d'acord, tot i que ja hi ha un altre projecte de llei de mesures eficaces dels procediments..., del procés, d'eficàcia processal per al servei públic de justícia, ho va potenciar des del ministeri, ho va promoure el mateix Ministeri de Justícia i, precisament, el que plantejava és potenciar les mesures adequades per a la solució de les controvèrsies, entenent la introducció del sistema MASC. El que fa és potenciar la capacitat de negociació en dos aspectes: un, evitar haver d'arribar a la via judicial, amb tot el procediment que suposa, que és un procediment de més despesa, evidentment, i sobretot per garantir que la tasca i l'eina de la mediació sigui més útil i també pugui descongestionar tots els procediments, tots els sumaris judicials que hi ha, que, com sabem, la nostra l'administració de justícia està molt col·lapsada.

Contempla via civil i mercantil, i dins la civil, la familiar. Evidentment no especifica encara totes tots els terminis, aleshores, sí que diu una qüestió, que a nosaltres ens sembla important, i és que els acords que s'hagin assolit a través d'aquest procés MASC, de mediació de les controvèrsies entre les parts, tindrà la mateixa validesa que la resolució del jutge o del magistrat; és a dir que serà un acord assolit i tindrà validesa de cosa jutjada, per la qual cosa no arribarà a la via judicial i evitarà tots aquests procediments. Però és que, a més a més, estalviarà recursos econòmics al Ministeri de Justícia i es podran revertir, tal volta, tal volta, a la millora d'aquestes retribucions de la figura del mediador o de la mediadora o fins i tot dels ajuts que es puguin necessitar en aquest sentit.

Per altra banda, i això sí que a nosaltres ens sembla important, l'avantprojecte de llei estableix que si no s'ha negociat prèviament, a través d'aquesta figura del MASC, que contempla la llei, no es podrà recórrer a la via judicial; és a dir, no és que sigui un impediment perquè no està regulat el procediment que farà, però sí és una passa que s'incentiva des de l'administració i que serà com a requisit de procedibilitat una qüestió que és interessant.

Per tant, nosaltres, malgrat hi hagi un projecte de llei que ja contempla aquesta figura i que aquí en el punt 2, diu com a mediació obligatòria, ho contempla la llei i es veurà en el desplegament. Fil per randa, parlam d'instar el Govern de l'Estat, que és qui té les competències evidentment en aquest àmbit. Per tant, nosaltres no proposariem la modificació o ens sembla així com està redactat el punt 2 per aquesta qüestió que he comentat abans

Quant al punt 1, home!, millora la llei i l'enriqueix dir introduir la figura de..., seguir, *infinitivo gerundio*, "seguir promocionant"? Doncs, no ho sé, si tal vegada el grup que fa l'esmena, evidentment això és una qüestió de posicionament del grup proponent, però si qui presenta l'esmena ens diu on hi ha la promoció, la continuació de la promoció d'aquesta figura, bé, nosaltres no faríem cap reflexió, però no és suficient publicitar el servei a una web; supòs que si el grup proponent du aquí en lloc de "promocionar" i "impulsar la figura" és perquè no és suficientment..., no s'ha continuat fent-ho d'una manera millor de com es fa avui, que és simplement visualitzar un recurs que existeix a una pàgina web del servei públic que hi ha a la comunitat autònoma, a la web de la CAIB i del ministeri.

Nosaltres entenem que aquesta figura, igual que es promocionen altres figures, per exemple, en els centres de salut, en els centres educatius, s'ha de visualitzar, i és una promoció tant de la figura del mediador o de la mediadora com del mateix servei.

Per tant, jo encoratjo la diputada proponent que defensi la seva redacció tal com la té, perquè nosaltres li donaríem suport. Si vostè respecta, vostè accepta l'esmena que li fa el grup, en aquest cas, PSIB-PSOE i MÉS per Mallorca, miri, la filosofia entenc jo que és la mateixa i nosaltres li donarem suport, no ens hi oposarem, però entenem que la seva redacció demana una passa més que vostès consideren que no s'ha fet a la seva promoció i, per tant, ho entendríem perfectament.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Gómez. Correspon ara als Grups Parlamentaris VOX-Actua i Mixt, però no es troben a la sala, per tant, procedeix ara la suspensió per un temps de deu minuts, si la proponent així ho sol·licita.

Té la paraula, per tant, la Sra. Pons, per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputades. Vull agrair, en primer lloc, el tarannà d'aquesta comissió el dia d'avui, bé, com tants d'altres dies, i també les ganes de sumar i de contribuir que la mediació, tan necessària, sigui un fet i millori en aquesta comunitat autònoma.

Crec que ha quedat clar que existeix, que hi és, però que necessita millorar, perquè, de fet, les paraules que he escoltat de tots vostès significa que en això s'hi han de posar des del Govern d'una manera més clara i més concreta. Els diré per què, no perquè la figura del mediador o mediadora no existeixi, que existeix, efectivament, el servei existeix i és públic, però moltes vegades hi ha professionals que no ho volen fer, perquè no se'ls paga, perquè perden el matí, perquè no cobren el que cobren a altres bandes, que els surt més rendible tenir la seva consulta, per tants motius que fan que aquest servei no tenguí el pes específic i tenguí la garantia per a aquelles persones que

tenen necessitats d'aquest servei, que no arriba. Per això, hem parlat en els punts de la necessitat d'equiparar el sou.

Pel que m'ha dit la Sra. Mari, li vull dir que entenc el que vostè em diu, però crec que m'agrada més l'esmena que se m'ha presentat per part del Partit Socialista. És a dir, la mediació sí ha de ser obligatòria, és que nosaltres entenem que ha de ser obligatòria; ara bé, l'aclariment que se'm fa en aquesta esmena, al punt segon, el PSIB-PSOE i MÉS, crec que tècnicament és molt més correcte que la que havíem presentat. Per tant, creiem que suma quan diu "sempre que sigui viable i sense delicte", perquè si no te n'has d'anar als jutjats, efectivament. Per tant, jo crec que aquest punt amb aquesta esmena crec que seria correcte i fins i tot recull el que vostè ens ha plantejat. Així que ens agradaria que també se sumàs a votar que sí.

Gràcies a Unides Podem pel seu suport.

Nosaltres acceptarem les tres esmenes que se'ns han presentat, com he dit, al principi, retiram el punt número 4. I entenc que "l'equiparació progressiva" és un compromís dels grups que donen suport al Govern perquè sigui una equiparació progressiva, i no sigui un passa tu, ja ho veurem l'any que ve, l'altre o l'altre, o ja ho arreglaran. Jo entenc que és una equiparació progressiva, en qualsevol cas, estarem vigilants que això sigui així a través de preguntes al Ple i d'altres iniciatives, intentarem saber exactament què es fa.

I, Sr. Gómez Gordiola, estic absolutament d'acord que hi ha un avantprojecte de llei d'impuls de la mediació a nivell estatal, el que passa és que es va fer un intent que va decaure per la manca de govern, i ara realment no sabem a quin punt es troba. Així que, per si de cas, nosaltres demanam tot el que sigui bo per a la ciutadania de les Illes Balears, i estic d'acord que "continuar promocionant i impulsant", és un poc el de sempre, però crec que també els grups que donen suport al Govern han de poder treure pit i dir que ja ho fan, però que continuaran.

I en qualsevol cas, nosaltres som aquí a l'oposició per vigilar que això sigui així. Així és que acceptaré aquestes esmenes, i ja està. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Pons. Per tant, entenem que s'accepten les esmenes i es retira el quart punt de la proposta. No és així?

LA SRA. MARÍ I MARÍ:

President, podria aclarir com queda redactat el segon punt?

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Sí. Sra. Pons?

LA SRA. PONS I SALOM:

Sí, president. El segon punt: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de l'Estat a realitzar els canvis normatius que siguin necessaris per implementar un servei de

mediació obligatori, previ a l'inici dels tràmits judicials en assumptes de família, sempre que sigui viable i sense delicte".

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Pons. Podem fer votació conjunta o la volen separada?

LA SRA. MARÍ I MARÍ:

Separada.

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Pons, té inconvenient que es faci separada, del segon punt, entenc?

Passam a votar el primer i el tercer punt.

Vots a favor? És unanimitat.

Vots a favor del segon punt?

Vots en contra?

Abstencions?

Sr. Secretari...

EL SR. SECRETARI:

Són 8 vots a favor i 3 abstencions.

EL SR. PRESIDENT:

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei, amb RGE núm. 273/22, relativa a l'impuls de la mediació familiar.

2) Proposició no de llei RGE núm. 2084/22, presentada pels Grups Parlamentaris Socialista, Unides Podemos i MÉS per Mallorca, relativa al 8 de març, en favor dels drets humans de les dones i nines afganeses.

Continua la sessió i passam al debat de la Proposició no de llei, RGE núm. 2084/22, presentada pels Grups Parlamentaris Socialista, Unides Podemos i MÉS per Mallorca, relativa a 8 de març, en favor dels drets humans de les dones i nines afganeses.

Per a la seva defensa i per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula la Sra. Cano, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. CANO I JUAN:

Gràcies, Sr. President. Aquesta proposició no de llei que avui debatem és una iniciativa del Moviment Feminista de Mallorca que ens han fet arribar i que hem transformat en forma de proposició no de llei. El que vol el Moviment Feminista de Mallorca és mantenir dintre de l'agenda internacional el focus de la realitat de les dones i les nines afganeses perquè ho passen molt malament.

Ara ha esclatat una guerra a Europa, per la invasió de Putin a Ucraïna, i aprofit també per manifestar la solidaritat del Grup Parlamentari Socialista amb el poble d'Ucraïna i el rebuig a l'atac, i la necessitat d'un immediat cessament dels atacs militars. I, dit això, no ens podem oblidar, tampoc, de l'altre conflicte internacional, com és la invasió a l'Afganistan per part dels talibans.

Ara som a les portes del Dia Internacional de les Dones i volem que aquest Parlament, una vegada més, perquè això ja ho vàrem fer el mes de setembre amb una proposició no de llei, amb la lectura d'un manifest, i vàrem expressar un gran consens, es torni a posicionar al costat dels drets humans de les dones i les nines a l'Afganistan, per la proximitat del 8M.

Perquè, d'ençà que els talibans prengueren Kabul assistim a un desastre humanitari, violacions sistemàtiques dels drets humans, un genocidi cap a les dones i les nines, per la interpretació que fan els talibans de la sharia que es tradueix en moltes prohibicions cap a les dones: la prohibició d'anar a l'escola si les nines tenen més de deu anys; per no ser ateses per personal sanitari si aquests són homes; no poden sortir al carrer sense anar acompanyades d'homes; i únicament poden treballar en aquelles feines que els homes no volen fer feina, perquè pensen que són indignes per a ells. Prohibicions, totes elles que col·lideixen contra els drets humans universals, com el dret a l'educació, l'accés a la sanitat o a la feina.

Són moltes dones les que es manifesten a l'Afganistan, moltes dones i feministes que se juguen la vida i que són molt valentes, a les que volem reconèixer amb aquesta proposició no de llei, expressar el nostre suport i admiració, i proposam quatre punts.

El primer de tots és que aquest Parlament mostri el seu suport a la població afganesa davant del cop d'estat dels talibans. Ara tot el focus es troba a Ucraïna, com és natural, però no podem oblidar-nos tampoc d'aquestes dones afganeses i del terror que viuen. Sumar-nos en defensa de les dones afganeses, sumar la nostra veu i exigir que es garanteixin els seus drets fonamentals, especialment els drets a l'educació, al treball remunerat, a la llibertat de circulació, a la salut.

Instar el Govern d'Espanya que, de la mà de la comunitat internacional, exigeixi garantir l'accés de les nines i de les dones a tots els nivells educatius, sense discriminació, que puguin reobrir les escoles de secundària i les universitats.

I instar el Govern d'Espanya, el Govern de les Illes Balears també, la Unió Europea i l'ONU, que no reconeguin el règim talibà com el legítim govern de l'Afganistan, i impedir que els talibans es puguin seure a organismes internacionals mentre no es garanteixin els drets del seu poble, especialment per a les dones i les nines.

Moltes gràcies.

(La Sra. Vicepresidenta substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Té la paraula ara el Sr. Joan Ferrer. No? Perdó, Cristina Mayor, de Podem, té la paraula.

LA SRA. MAYOR I ABAD:

Gràcies, Sra. Presidenta. Els drets de les dones a l'Afganistan han variat al llarg de la seva història, al 1964 les dones van aconseguir la igualtat amb la Constitució. Aquests drets van ser arrabassats en el 1990, amb la guerra civil, i amb l'arribada al poder dels talibans entre el 96 i el 2001, que van aplicar versions extremes dels llibres sagrats de l'islam sobre el comportament i el paper de les dones a la societat afganesa.

Després del derrocament del règim talibà en el 2001, els drets de les dones van avançar gradualment, sobretot en les grans ciutats. Però des del passat setembre, després de la presa de Kabul pels talibans, l'Afganistan retrocedeix en matèria de drets humans, especialment cap a les dones i les nines que cada dia que passa és més evident la regressió cap a una vida privada de drets i llibertats: manca d'accés a l'educació, segregació per gènere a les aules, al treball, a passejar, o anar a comprar soles. Un exemple molt concret, el passat octubre, els talibans van decapitar una jove pel simple fet de jugar al volei. Coses tan bàsiques per a nosaltres, a dia d'avui, a l'Afganistan està perseguit pel simple fet de ser dona, és una persecució per motius de gènere.

Un altre exemple del retrocés en matèria de drets humans a l'Afganistan: diumenge passat, el 27 de febrer, els talibans van anunciar que prohibirien sortir, a l'Afganistan, aquells ciutadans afganesos que desitgen abandonar el país sense un motiu justificat, sense un motiu que per a ells no sigui justificat. Això sí, les beques d'estudis per continuar amb l'educació a altres països es considerava motiu justificat, per als homes, o sigui, tant per als homes com per a les dones, però les dones que tinguin una beca han d'estar sempre acompanyades -en tot moment del seu viatge- pel seu *mahram*. Això és una mostra més de la vulneració dels drets humans i llibertats de la població afganesa, per part dels talibans.

Per a nosaltres, des d'Unides Podem trobem que és urgent que des de la comunitat internacional s'apliquin les mesures que permetin ajudar quantes persones desitgin sortir d'aquell país i pressionar el nou govern per evitar una involució que afecti greument el conjunt de la població, i especialment a les dones.

La Proposició no de llei que avui presentem, amb motiu del 8M, com ja ha dit la Sra. Cano, és una reivindicació i és una proposta que fa arribar el Moviment feminista. Aquesta proposició no de llei, sí que és ver que també s'ha debatut, molt semblant, ja en el setembre, en el Parlament ens vàrem manifestar tots, unànimement; tot i així, amb motiu del 8M, i tot i així, com que és una reclamació i una reivindicació del Moviment feminista, ens hem sumat a aquesta proposició no de llei.

I es demana bàsicament la mostra del seu ferm suport a la població afganesa, que s'exigeixin i es garanteixin tots els drets fonamentals, com és l'educació, el treball i la llibertat de

circulació, i s'exigeixi garantir l'accés a les nines i nins a tots els nivells educatius sense discriminació.

És cert que darrerament, a l'últim mes, hem vist algunes notícies sobre el fet que els talibans han obert les universitats a les dones, per discriminació i per segregació de gènere, això sí, amb una mànara, on poden les dones, en aquest cas, anar a les aules universitàries. Però, tot i així, les dones no hi van, per por, i no és suficient perquè no estan obertes totes les universitats.

Per tant, considerem que és necessari garantir una educació tan bàsica, així que esperam el suport de tots els grups d'aquesta cambra.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Mayor. Ara, en torn de fixació de posicions, de major a menor, tret del grup a què pertany la presidència del Govern que intervindrà en darrer lloc, per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Tania Marí, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. MARÍ I MARÍ:

Gràcies, Sra. Presidenta, diputats i diputades. El Partit Popular votarà a favor d'aquesta proposició no de llei que avui presenta el Partit Socialista, Podem i MÉS per Mallorca.

Compartim la necessitat de donar suport a la població afganesa davant del cop d'estat perpetrat pel grup armat talibà, així com exigir que es garanteixin els drets fonamentals de les dones. Però no només el dret a l'educació, al treball remunerat o a la llibertat de circulació, sinó de tots els drets, perquè també hem d'exigir que es garanteixi el dret a la vida, ja que, com vostès saben, les dones afganeses podran ser sotmeses a tortura, tracta denigrant o inhumà i penes de mort si cometen adulteri, els amputaran un dit si es pinten les ungles o les assotaran en públic si no porten els turmells tapats. Evidentment, es vulneren nombrosos per no dir la totalitat dels articles de la Declaració Universal dels Drets Humans.

Per suposat també la llibertat d'expressió de les dones es restringeix en prohibir la seva presència a ràdio, televisió o reunions públiques; el dret d'associació i reunió, les dones hauran de ser tutelades pels homes de manera que se'ls dona una categoria inferior, i així ho confirma Benafsha Ghurbat, refugiada a Alemanya des d'on denuncia que els talibans no accepten les dones com a éssers humans.

És clar que s'ha de garantir l'accés de nenes i dones a tots els nivells educatius i és fonamental, però no només això, sinó que hem de exigir que es respectin la totalitat dels drets humans. I en aquest sentit es va posicionar la Unió Europea, amb referència al punt 4, els ministres d'Assumptes Exteriors de la Unió Europea varen acordar que la Unió es comprometia amb el règim talibà si es respecten els drets humans i, en particular, els de les dones.

En definitiva, com he dit, votarem a favor dels quatre punts d'aquesta proposta.

Gràcies.

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Gómez, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, president. Nosaltres hi donarem suport tal com està plantejat, i volia fer una referència al punt 4, i esper, desitjant i lluitarem perquè, evidentment, no hi hagi cap reconeixement d'un règim, que no només és un règim totalitari, un règim teocràtic que vulnera els drets fonamentals de les persones i els drets humans de totes les persones i, evidentment, que és tremendament agressiu i atempta contra la integritat i la vida de les nines i les dones, sense obviar que també ho fa amb la resta de persones, tots els opositors; opositors que han lluitant i que varen poder recuperar vint anys, diguéssim, d'estabilitat a un país ja de fet prou alterat per conflictes ètnics i religiosos, però que havia recuperat poc a poc, no en la plenitud, però poc a poc els drets de les persones i en especial el que entenem que han de ser els drets de les dones.

Per tant, entenem que el punt 4 no hi sigui mai... no hi sigui... no es doni mai la necessitat d'haver de reivindicar-ho.

Li donarem suport, i li donarem suport, com ho va fer en el mes de setembre el nostre grup parlamentari, quan va instar, a través d'una proposició no de llei en el Congrés, que el Govern d'Espanya lluités davant les institucions europees perquè aquestes no reconeguessin el règim talibà a l'Afganistan i que es limitessin des del Ministeri d'Afers Exteriors, des de relacions diplomàtiques des del nostre mateix Estat espanyol, els contactes, els mínims, almanco només... per a sí garantir amb ells la sortida de molts activistes dels drets humans, de moltes dones, de molts periodistes, de la societat civil, perquè no fos perseguida dins l'Afganistan, dins el seu país pel règim talibà que hi ha.

I, per tant, varem instar també que no només lluités això davant les institucions europees, que es va materialitzar des dels eurodiputats des de la mateixa comissió, de fet en el mes de febrer d'enguany se celebraria unes jornades de dones afganeses com a fet de reivindicació, de denúncia del que pateixen les dones i les nines afganeses allà mateix, que encara no han pogut sortir, sinó que també va instar l'obertura d'un corredor humanitari i de refugiats i d'asil polític aquí, a aquests activistes, a aquests periodistes, a aquells lluitadors pels drets civils i els drets humans i també a les dones que fossin perseguides.

I, per tant, entenem que dins aquesta línia de reivindicació, de coherència política que hem seguit en el Congrés, avui vostès se'n fan ressò en el mes de febrer, i ho duim a aquesta comissió, no podem fer altra cosa que donar suport a aquest

altaveu que ja va fer el nostre grup parlamentari en el mes de setembre.

El tema de la dona, lamentablement és un tema que es viola la seva integritat a molts d'estats, estats occidentals, estats orientals, a l'Àsia, a l'Àfrica, i també es produeix a estats democràtics de ple dret com ara la Unió Europea, però no es pot frivolitzar mai el terrorisme que pateixen les dones i les nines afganeses amb la violència masculista que es produeix, per exemple, en el nostre estat, entre altres coses perquè és un insult a l'avanç que ha fet la societat civil i la nostra societat de progrés, a Espanya, per exemple, en la lluita en aquests drets i entre altres coses perquè és frivolitzar i banalitzar l'horror que passen aquestes dones afganeses en aquest cas, i a altres indrets del món.

Evidentment, condemnarem i tractarem d'atemptat contra la integritat i la dignitat i la seguretat de les dones qualsevol violència masculista que es pugui fer de qualsevol tipus al nostre estat, però no es pot permetre i denunciarem que ningú no pugui banalitzar d'aquesta manera el que pateixen les dones afganeses a qualsevol declaració, i manco quan es fan des d'òrgans de govern, com ha estat en alguns casos des d'algun ministeri.

Li reiter, Sra. Cano i Sra. Mayor, que nosaltres..., i Sr. Ensenyat, que nosaltres donarem suport a aquesta declaració perquè crec que són necessàries, perquè reivindicam, i que consti al *Diari de Sessions*, que això és una comissió de Drets Humans, no tan sols una comissió de d'Affers Socials i Esports i que, per tant, dins les competències del nostre Estatut d'Autonomia, a l'àmbit de la promoció i l'acció exterior i a l'àmbit dels drets humans, aquí és el lloc indicat per donar-li suport, i esper que sigui unànime d'aquesta comissió, malgrat hi hagi un grup que no ve a aquestes comissions, especialment quan hi ha segons quins temes a l'ordre del dia qualificats per la Mesa.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Gómez. Per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes té la paraula la Sra. Pons, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, president, senyores i senyors diputats. Vagi per endavant el suport del Grup Parlamentari El Pi a aquesta iniciativa que avui se'ns presenta.

Hem de recordar que els darrers vint anys, abans de dia 15 d'agost de l'any passat, les dones afganeses havien aconseguit fer alguna passa, per a elles de gegant, després d'anys de terror i de repressió, i que l'arribada dels talibans va suposar un cop molt dur per a la vida d'aquestes dones, de les nines i, per extensió, de totes nosaltres, perquè això que passa a una banda ens fa mal igual i qui sap, com la història demostra, que és cíclica, si passarien coses semblants, vist el que veiem també darrerament a Ucraïna.

Vull recordar que només a Ucraïna en els darrers dies hi ha hagut 81 parts a refugis, que els 2 milions de refugiats en aquest moment la majoria són dones i nins i que la vida es posa molt dura i crec que deixam un món molt inhòspit als nostres fills. El seny de persones com les que es troben en aquesta comissió és l'esperança per traslladar també i ampliar aquest missatge nostre de pau i de fer les coses bé, perquè els discursos de crispació no ajuden gens, només alimenten la benzina per explotar i per pegar foc.

Dit això, nosaltres, com deia, votarem a favor, és a dir, des d'aquell 15 d'agost, com deia, de l'any passat, els talibans han sotmès dones i nines a fortes restriccions, com bé s'ha recordat aquí, a banda d'aquelles que sí necessiten perquè fan feina a salut, d'aquelles n'hi ha un parell que sí que les deixen fer feina, i de qualche cas aïllat més, la resta de dones tenen prohibit tornar als seus llocs de feina, viatjar en públic, ja s'ha dit, sense estar acompanyada del seu *mahram*, d'un tutor home.

Des del 20 de setembre de l'any passat no es permet anar a l'escola a nines de més de 12 anys, mentre que la rígida segregació de gènere, com bé ha dit la Sra. Mayor, a les universitats restringeix dràsticament la presència de la dona a ensenyament superior.

Prohibir a la dona fer feina, a més a més, ha suposat, a banda que és una barbaritat, que és un delictes, que és una agressió, que és una humiliació, que és un "te sotmetré perquè ets dona, perquè jo som més fort i perquè jo ho dic", perquè al final això no té cap tipus d'argumentació, a banda de tot això que suposa per a la dignitat de les persones, per a l'amor propi, per al desenvolupament i tantes altres coses que mereixen les dones com mereixen els homes, aquest fet ha agreujat els problemes econòmics de les famílies. Hem de recordar que abans que això passàs tenien sous professionals que servien perquè les famílies tirassin endavant millor del que no fan ara. Així que la supressió de la dona en els llocs de govern, per exemple, també, ha fet que se'n vagi per avall la capacitat del govern efectiu de l'Estat.

Les dones, a més a més, també cada vegada estan més amenaçades per la violència de gènere i, com hem dit, amb total impunitat per part dels joves.

No m'allargaré més, vull dir que donam suport, que creiem que és necessària, que és imprescindible i simplement vull repetir les paraules d'una de les exjutgesses del Tribunal Suprem de l'Afganistan que va dir: "*Pretenden borrar a la mujer...*", bé, o "pretenen esborrar la dona de la societat i convertir-nos en presoneres dins les nostres pròpies cases", i això és intolerable en aquest món que vivim, però això passa i no ho hem d'oblidar.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Pons. Per contradiccions ara per part del grup proposant, el Grup Parlamentari Socialista, la Sra. Cano, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. CANO I JUAN:

Gràcies. Vull agrair el suport dels diferents grups a aquesta proposició no de llei, de la mateixa manera que l'altra també va reunir un gran consens, en aquell moment es tractava de poder arbitrar tota l'ajuda humanitària i de rescatar el màxim nombre de persones d'allà, en aquest moment es tracta de tornar posar el focus del debat parlamentari, i posar-lo també a l'agenda internacional, aquest conflicte de cara al Dia de les Dones i les dones i les nines d'Afganistan són les que realment pateixen la cruesa més violenta de les idees fonamentalistes dels talibans i les interpretacions de la *Sharia*.

Sabem com s'acarnissa el govern talibà amb les dones, ara, la Sra. Pons deia que, precisament aquestes dones, sobretot les que havien pogut avançar durant aquests 20 anys, dones que tenien les seves professions, aquestes sobretot estaven en la diana dels talibans. I és que les afganeses són els negres de l'*apartheid*, són els jueus del nazisme, i cal tenir-les molt presents en aquest 8 de març, i sobretot, fer un plantejament des de les institucions de no deixar-les en l'oblit i continuar reivindicant que el Govern d'Afganistan, il·legítim, no es pugui asseure a cap organisme internacional, ni sigui reconegut, mentre que no es respectin els drets i la dignitat de les dones.

Efectivament, Sra. Mari, nosaltres hem fet referència a una sèrie de drets, però són també tots els drets que vostè ha dit, a la vida, a la llibertat d'expressió, d'associació, per això també té tant de valor que associacions de dones o dones organitzin allà manifestacions i es juguin literalment la pell per clamar en contra dels talibans i a favor dels seus drets.

Està molt bé que avui, per unanimitat, pugui sortir aquesta iniciativa. En el Govern d'Espanya hi ha hagut aquesta setmana passada una cimera que es deia "Hear us", organitzada pel Ministeri d'Assumptes Exteriors, Unió Europea i Cooperació; allà s'ha reafirmat el compromís per part del Govern amb la protecció dels drets de les dones, el suport a iniciatives de cooperació, ajuda humanitària, pau, seguretat, mantenir l'agenda internacional de les dones afganeses.

També aquest dimarts, dia 1, la presidenta del Congrés dels Diputats, Meritxell Batet, va traslladar a una delegació de dones afganeses refugiades el compromís d'Espanya amb la defensa dels drets de les dones i les nines, i que es pugui mantenir com a prioritària aquesta defensa en la política internacional, i que avui ho fem des de Parlament de les Illes Balears, com bé deia el Sr. Gómez, a la Comissió d'Assumptes Socials, però també de Drets Humans, crec que és un missatge important de solidaritat cap a les dones afganeses.

Reiterar l'agraïment i el suport a aquesta PNL.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Sra. Cano. Entenem que podem donar aprovada per assentiment aquesta proposició no de llei RGE núm. 2084/22, relativa a 8 de març, en favor dels drets humans de les dones i nines afganeses.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS